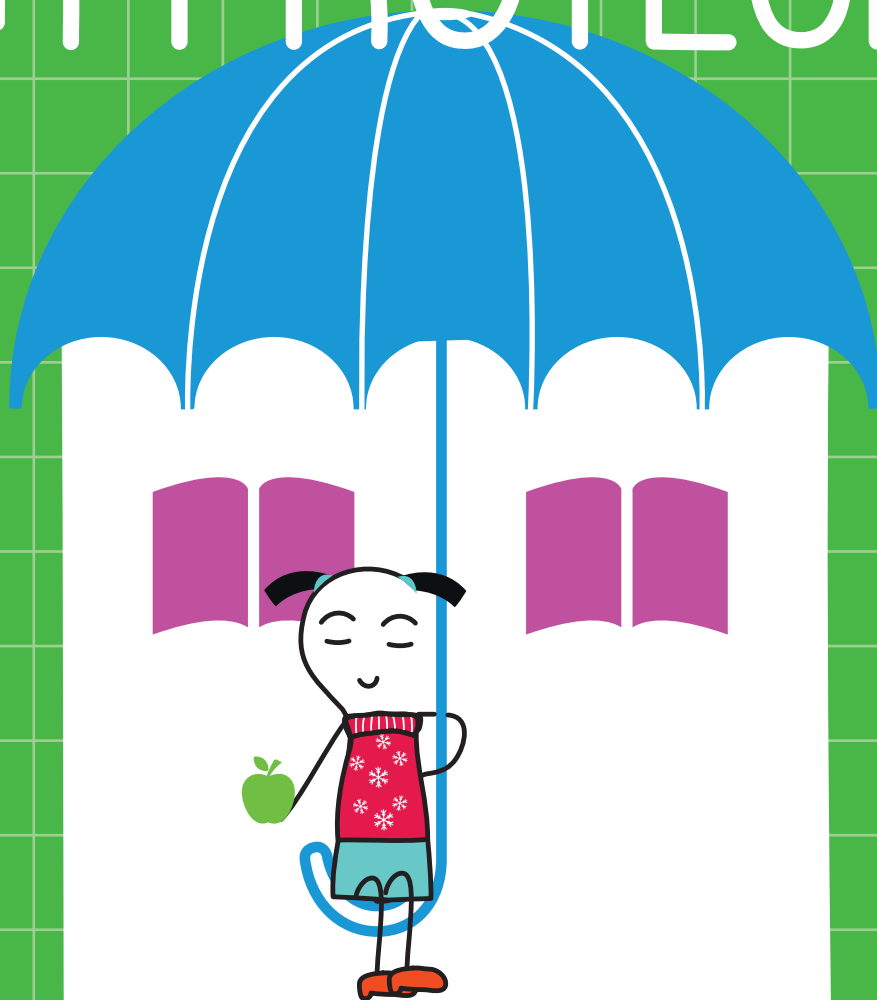
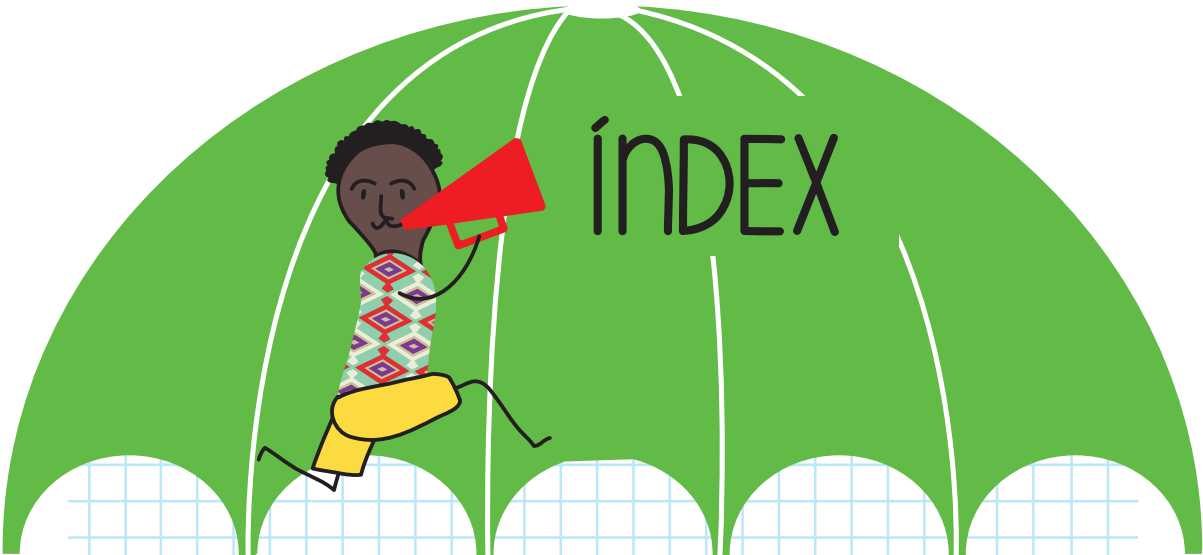

L'ESCOLA EM PROTEGEIX

Campanya Mundial per l'
EDUCACIÓ
www.cme-espana.org

**Setmana
d'Acció Mundial
per l'Educació**
Abril 2016

Introducció	Objectius generals de la proposta didàctica Objectius didàctics Consideracions generals Per aprofundir Avaluació de la proposta didàctica	1
Educació infantil (3 a 5 anys)	Activitat 1. Teatre d'ombres Activitat 2. Diferents camins. Gymkana Activitat 3. Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació	7
Primer cicle de primària (6 a 8 anys)	Activitat 1. Escuts de força Activitat 2. És just? Activitat 3. Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació	13
Segon cicle de primària (9 a 10 anys)	Activitat 1. Còmics Activitat 2. La meva escola em protegeix Activitat 3. Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació	17
Tercer cicle de primària (11 a 12 anys)	Activitat 1. Investigant a l'escola Activitat 2. Defensors i defensores de l'educació Activitat 3. Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació	20
Educació no formal (6 a 12 anys)	Activitat 1. Conte cooperatiu Activitat 2. Gran joc <i>Més lliures amb l'educació!!!</i> Activitat 3. Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació	23
Activitat de mobilització per a tots els nivells		31
Qüestionari d'avaluació		37

INTRODUCCIÓ

El 2015, després de comprovar i avaluar els avenços i reptes pendents de l'Educació per a Tots i Totes, fixada als Objectius de Dakar l'any 2000, s'ha celebrat el Fòrum Mundial sobre l'Educació a Incheon, Corea, on la comunitat internacional ha signat els nous compromisos per assolir l'Educació de qualitat per a totes i tots l'any 2030.

© Fe i Alegria Madagascar

Al **Fòrum Mundial sobre Educació** (Corea, maig 2015) es va acordar el nou **Marc d'Acció Educació 2030** per a la seva aprovació, a la 38ª Reunió de la Conferència General de la UNESCO, el novembre de 2015. El compromís internacional per a l'Educació es proposa aconseguir una educació de qualitat, inclusiva i equitativa, i un aprenentatge al llarg de tota la vida per a totes les persones. Això es concreta en aspectes com:

- 1 **Una concepció humanista de l'educació** i del desenvolupament basada en els drets humans, la dignitat i la justícia social, la inclusió, la protecció, la diversitat cultural, lingüística i ètnica, i la responsabilitat i rendició de comptes compartides.
- 2 **L'educació és un bé públic**, un dret humà fonamental i la clau per a l'eradicació de la pobresa. És essencial per a la pau, la tolerància, la realització humana i el desenvolupament sostenible.
- 3 **Vetllar per una educació primària i secundària de qualitat, equitativa, gratuïta** i finançada amb fons públics durant 12 anys (almenys 9 obligatoris) per aconseguir resultats d'aprenentatge pertinents i que almenys s'imparteixi un any d'educació infantil de qualitat, gratuïta i obligatòria.
- 4 **Fer front a totes les formes d'exclusió i marginació**, a les disparitats i desigualtats en l'accés, la participació i els resultats d'aprenentatge, especialment per a les persones amb discapacitat.
- 5 **Eliminar la discriminació i la violència per motius de gènere a les escoles**, així com garantir que dones i nenes assoleixin nivells d'excel·lència en alfabetització funcional i aritmètica, i competències per a la vida.
- 6 **Vetllar per l'empoderament de professorat i d'educadors/es**, perquè estiguin ben formats/des, remunerats/des, motivats/des i disposin de recursos suficients.

- 7 **Desenvolupar sistemes d'educació que ofereixen millor resposta** i adaptació a la població afectada per conflictes, crisi, violència contra institucions educatives, desastres naturals o pandèmies que pertorben l'educació i el desenvolupament del món.
- 8 **Aprofitar les Tecnologies de la informació i la Comunicació** per reforçar els sistemes educatius.
- 9 **Incrementar de manera significativa el suport a l'educació** en situacions de crisi humanitàries i prolongades.
- 10 **Augmentar la despesa pública en educació**, assignant de forma eficient a l'educació almenys entre un 4% i un 6% del PIB o entre un 15% i un 20% del total de la despesa pública.

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

Dels Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) proposats per la Conferència de Nacions Unides el setembre de 2015, els objectius d'Incheon donen contingut a l'objectiu 4:

« Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge al llarg de tota la vida per a tots i totes »

Davant d'aquest escenari de reptes pendents i disseny de noves agendes es fa necessari que tots/es fem alguna cosa.

Per això la Campanya Mundial per l'Educació (CME)¹ et proposa **participar cada any en la Setmana d'Acció Mundial per l'Educació (SAME)**, en la qual membres de més de 100 països treballem conjuntament per cridar l'atenció de la comunitat educativa, dels mitjans de comunicació, de la societat en general i dels/de les representants polítics/ques sobre la necessitat de fer real i efectiu el dret a una educació bàsica de qualitat.

En els últims anys l'educació ha estat present a les agendes internacionals però són encara molts els reptes a aconseguir, per això aquest any volem cridar l'atenció sobre el paper de protecció que l'escola i l'educació exerceixen per als nens i les nenes en contextos de conflicte o desastres naturals. Així mateix volem treballar l'educació com a eina que enforteix les capacitats, que fa la persona menys vulnerable a la pobresa, més lliure, amb opcions de participació en la seva societat.

© Pablo Funes/Entreculturas

¹ La CME està formada per una coalició internacional d'ONG, sindicats del món educatiu, centres educatius i moviments socials de tot tipus, compromesos amb el dret a l'educació. Aquesta coalició neix el 1999 amb la finalitat d'exigir als governs el compliment del dret a l'educació de totes les persones, reflectit en pràcticament totes les declaracions, els fòrums i les cimeres internacionals.

OBJECTIUS GENERALS DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA

- UN** **Conèixer la realitat en què viuen milions de nens i nenes** que no poden exercir el seu dret a l'educació per la manca de la necessària inversió i de voluntat política pública en aquest àmbit, o per les situacions de violència, conflicte o desastres naturals.
- DOS** **Conèixer els reptes que ens queden** per aconseguir una educació de qualitat per a tots i totes abans del 2030, segons el Fòrum Mundial d'Educació de Corea 2015.
- TRES** **Entendre el paper que l'educació exerceix com a protecció per a nens i nenes.**
- QUATRE** **Assumir, com a ciutadania activa, la pròpia responsabilitat** davant les situacions injustes i comprendre que totes les persones podem fer alguna cosa per canviar-les o per transformar la realitat.

a les persones i els/les docents implicats/des en l'elaboració dels continguts d'aquesta unitat didàctica. També a totes les persones que accepten aquests suggeriments i els treballen amb l'alumnat. D'aquesta manera confirmen el seu compromís amb la construcció d'un món millor, conscients del poder transformador de l'educació.

Capacitats

- * **Aprendre a pensar i comunicar:** expressar a través de diversos llenguatges (paraula, dibuix...) com entén i valora conceptes relacionats amb el tema treballat.
- * **Aprendre a relacionar-se amb altres persones:** descobrir en l'entorn altres persones que són diferents i descobrir principis que ajuden a conviure amb elles.
- * **Aprendre a tenir equilibri personal:** desenvolupar i refermar sentiments positius respecte a les persones que l'envolten i respecte a si mateix/a, reconeixent les seves pròpies possibilitats i els propis límits.

Objectius didàctics

- * Saber que tots els nens i totes les nenes del món tenen dret a anar a l'escola.
- * Descobrir que sovint els nens i les nenes tenen dificultats o no poden anar a l'escola per diversos motius.
- * Reconèixer la importància de l'escola per a la pròpia protecció i el propi desenvolupament.
- * Descobrir les possibilitats que tenen com a nens i nenes d'actuar i de moure's perquè tots els nens i totes les nenes puguin anar a l'escola.
- * Potenciar l'autoestima i l'autoafirmació.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

Infantil

Valors i actituds

- * Actitud d'escolta a les converses i respectar el torn de paraula.
- * Acceptació de la pròpia identitat i de la dels/de les altres.
- * Acceptació de les normes establertes per a la convivència i el respecte.
- * Participació activa a propostes i activitats.

Competències bàsiques

Lingüística

Enfortir l'habilitat per expressar i interpretar pensaments, sentiments, opinions, vivències i fets de forma oral i escrita. Desenvolupar la capacitat empàtica de posar-se al lloc de les altres persones, de llegir i escoltar opinions diferents de la pròpia amb sensibilitat i respecte.

Social i ciutadana

Valorar les diferències i alhora reconèixer la igualtat de drets de les persones. Reflexionar sobre els conceptes d'igualtat i de solidaritat. Comprendre la realitat social en què es viu, cooperar, conviure i establir compromisos per contribuir a la seva millora.

Autonomia i iniciativa personal

Enfortir l'adquisició de valors i d'actituds personals (responsabilitat, perseverança, autoestima) i potenciar la capacitat d'imaginar, emprendre i desenvolupar amb responsabilitat projectes individuals i col·lectius.

Coneixement i interacció amb el món físic

Comprendre esdeveniments i conseqüències i actuar per a la millora de les condicions de vida pròpia i de les altres persones.

Objectius didàctics

- * Comprendre la importància del dret a l'educació per a tothom.
- * Conèixer la realitat mundial de l'educació i els reptes a assolir, i proposar actuacions polítiques, civils i personals que permetin una educació de qualitat per a tots i totes.
- * Desenvolupar actituds contràries a la violència, als estereotips i als prejudicis, reconeixent el valor de totes les persones malgrat les diferències.
- * Fomentar l'autoestima personal i l'empatia cap a altres persones.
- * Reconèixer la necessitat de complir drets i deures, tant personalment com a nivell col·lectiu.
- * Conèixer la funció que compleixen les persones amb càrrecs polítics pel que fa al compliment del dret a l'educació i els mecanismes que nens i nenes tenen per donar a conèixer, reclamar i fer seguiment del dret a l'educació.
- * Reconèixer el paper de l'escola com a protecció de NNA i en el seu desenvolupament com a persones.

OBJECTIUS DIDÀCTICS

Primària

Valors i actituds

- * Rebuig d'actituds i conductes violentes, estereotipades o conduïdes per prejudicis.
- * Respecte a opinions i raonaments diferents als propis.
- * Desenvolupament d'actituds de diàleg, escolta i negociació per arribar a acords.
- * Desenvolupament d'habilitats emocionals.
- * Desenvolupament de valors i actituds de solidaritat i compromís.
- * Participació de forma activa en les activitats proposades.
- * Reconeixement del dret a l'educació com a instrument necessari per tenir una vida digna.
- * Sensibilitat cap a situacions i persones que pateixen vulneració de drets.
- * Reconeixement de mecanismes per participar en accions i mobilitzar-se pel dret a l'educació.

CONSIDERACIONS GENERALS

- Les diferents activitats estan plantejades pensant tant en l'àmbit d'educació formal com en espais d'educació no formal (grups scout, ludoteques, activitats de lleure, etc.).
- Els termes "professor/professora" i "docent" els utilitzem per referir-nos a educadors i educadores, facilitadors/es, monitors/es etc., tant en l'àmbit formal com en el no formal.
- Proposem per a cada cicle/grup d'edat dues activitats: una sobre la temàtica concreta que oferim enguany des de la CME i una altra sobre el dret a l'educació.
- Les activitats proposades estan pensades per a diferents grups d'edat, però es poden adaptar a alumnat d'altres nivells.
- El temps proposat per a cada activitat és orientatiu. Cada facilitador/a el podrà adaptar en funció de les característiques del grup, disponibilitat de temps etc.
- Deixem en mans de cada persona educadora la programació de les activitats durant l'últim trimestre de 2015 (data en què rebrà les propostes didàctiques) i abril (data en què se celebrarà la SAME arreu del món).
- Des del PDF que trobaràs a la nostra web (www.cme-espana.org) pots accedir directament a tots els enllaços que apareixen en aquest material.

PER APROFUNDIR

En aquesta proposta et plantejem activitats per treballar el tema de l'educació com a protecció. Assolir aquest objectiu depèn de molts aspectes interconnectats de l'educació. Si vols treballar amb el teu grup amb més profunditat, t'indiquem alguns recursos on trobaràs activitats i materials.

A la **pàgina web de la campanya** (www.cme-espana.org) pots trobar les propostes de SAME anteriors:

2015 Assoliments i reptes del dret a l'educació al món.	2014 Educació inclusiva. Dret a l'educació de les persones amb discapacitat.	2013 Revaloració de la professió docent.	2012 Dret a una educació primerenca de qualitat.	2011 Dret a l'educació de dones i nenes.	2010 Finançament de l'educació.	2009 Alfabetització de persones joves i adultes.
---	--	--	--	--	---	--

Al **canal de Youtube de la CME** (<http://www.youtube.com/user/CMESpain>) hi pots trobar vídeos d'interès relacionats amb el tema.

També t'animem a **conèixer els següents recursos sobre el dret a l'educació:**

Bibliografia complementària

- UNESCO: **Informe de Seguiment de l'Educació per a tots i totes** *Enseñanza y aprendizaje: lograr la calidad para todos*. 2013-2014.
<http://www.unesco.org/new/es/education/themes/leading-the-international-agenda/efareport/reports>
- **Document de debat sobre l'educació post-2015**. Campanya Mundial per l'Educació 2013.
<http://cme-espana.org/publicaciones>
- **Estratègia d'educació de la UE per a 2020**
http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework/index_en.htm
- **L'educació: un factor clau per al desenvolupament**
http://www.desenvolupamentsostenible.org/index.php?option=com_content&view=article&id=237&Itemid=270&lang=es
- **Protecció Infantil**. UNICEF. <http://www.unicef.es/infancia/proteccion-infantil>
- **Fòrum Mundial sobre l'Educació 2015**. 19-22 de maig de 2015, Incheon, República de Corea.
<http://es.unesco.org/world-education-forum-2015/>
- **Realitat de l'educació i la infància a Paquistán**. <http://www.humanium.org/es/pakistan/>
- **Nens i nenes soldat**. <https://www.es.amnesty.org/temas/menores/ninos-y-ninas>
- **L'educació i els conflictes armats**.
<http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/ED/pdf/gmr2011-part2-ch3-es.pdf>
- **Conflicte a Síria**. <http://www.scout.es/yosoyrefugiado/>
- **Terratrèmol Nepal**. <https://www.msf.es/noticia/2015/nepal-tres-meses-despues-del-terremoto>
- **Suluku: La història d'un nen soldat a Sierra Leone**.
https://obrasocial.lacaixa.es/deployedfiles/obrasocial/Estaticos/pdf/Coop_Internacional/Sensibilizacion/Suluku_es.pdf

Videos

- **Zones en conflicte-learning world**. <https://www.youtube.com/watch?v=ZnvXPii2C8w>
- **Educació sensible al conflicte (3 de 6): Estratègies per a l'accés i ambient d'aprenentatge**.
<https://www.youtube.com/watch?v=XCBjdJXvt2A>
- **Aquí i allà, junts/es per l'educació**. https://www.youtube.com/watch?v=iYYLA_5Qdjk
- **"Beasts of no nation"**. <https://www.youtube.com/watch?v=orsaclo0vbu>

AVALUACIÓ DE LA PROPOSTA DIDÀCTICA

Per a l'equip que ha elaborat aquesta proposta didàctica és molt important conèixer si la proposta ha estat d'utilitat per al treball amb les persones a les que va dirigida. Per aquest motiu us demanem que dediqueu un temps breu a avaluar els continguts i les metodologies plantejats en la proposta i si han servit per assolir els objectius.

Us facilitem:

- **Un qüestionari per a l'alumnat**. Podeu trobar-lo a la pàgina 37 d'aquesta proposta. Lliureu a cada alumne / a una còpia del qüestionari i quan l'hagin completat envieu-la a: Campanya Mundial per l'Educació. Pablo Aranda 3. 28006 Madrid.
- **Un qüestionari per a docents**, que podeu completar on-line a www.cme-espana.org

EDUCACIÓ INFANTIL

(3 a 5 anys)

Activitat 1

Teatre d'ombres

Durada

45 minuts (representació:
10-15 minuts; dibuixos:
30 minuts; avaluació 5
minuts).

Materials

Cartró o cartolines, retoladors o altres pintures, tisores, cúter, llum o focus, paper continu o llençol, suport per a escenari.

Desenvolupament

Aquesta activitat es basa en la representació d'un conte didàctic a través del teatre d'ombres. Al llarg del conte els nens i les nenes hauran d'ajudar el personatge principal a arribar a casa responent les preguntes que plantegen els diferents personatges.

L'objectiu d'aquest conte és ajudar a reflexionar sobre la importància dels coneixements per ser capaços/ces de resoldre els problemes de la vida quotidiana, sent l'escola el millor lloc per aprendre'ls.

PAS I:
Teatre d'ombres
del Conte

**Fer un teatre
d'ombres del
conte.**

Us facilitem un exemple de com fer un teatre d'ombres d'aquest conte en el següent enllaç. <http://youtu.be/FrIS-9fpGT0>

Si preferiu simplificar-ho, podeu explicar la història a través d'un/a contacontes, en lloc del teatre d'ombres.

Conte: UNA MICA PERDUT/DA

Un dia, tornant a casa, Raül va sentir que li faltava alguna cosa. No sabia què era i no aconseguia esbrinar-ho.

Tan despistat caminava que en aixecar la vista i mirar al seu voltant tot li va semblar diferent... On era? No sabia tornar a casa! S'havia perdut!

Al seu costat, assegut sota l'ombra d'un arbre, descansava un home.

Raül va decidir demanar-li ajuda. Amb llàgrimes als ulls s'hi va acostar i li va preguntar:

Raül: Perdoni, sap on som?

Home: Hola! No ho sé, jo viatjo amunt i avall i mai em pregunto on sóc. Però, si tu necessites saber-ho, aquí tens un cartell.

Raül: Bé, és que jo no sé llegir, encara no vaig a l'escola.

Home: Vaja, jo tampoc. Al lloc on vaig néixer les nenes i els nens no poden anar a l'escola, perquè no n'hi ha cap. Però segur que algú que vagi a l'escola tots els dies podria ajudar-te... Oi, nenes i nens? Sabeu on som?

Intervenció del grup

Home: Gràcies! Llavors només has d'arribar al carrer gran i després girar a la dreta.

Raül estava content; ja no se sentia perdut, però quan va arribar al carrer gran, es va parar de sobte. Girar cap a la dreta? Cap a quina banda està, la dreta? A la cantonada del carrer una castanyera emplenava una paperina amb delicioses castanyes. Raül s'hi va acostar:

Raül: Perdoni, em podria dir quina és la dreta?

Dona: Hola! Ho sento però no puc ajudar-te; on jo vaig néixer les nenes no poden anar al col·legi perquè han de tenir cura de la casa i cuinar. Per això jo faig unes castanyes tan bones, encara que hauria preferit anar a l'escola com els meus germans. Però segur que algú que vagi a l'escola cada dia podria ajudar-te... Oi, nenes i nens? Sabeu cap a on és, la dreta?

Intervenció del grup

Dona: Gràcies! Veus, has d'anar en aquesta direcció. Som al número 2, has de avançar 2 números.

Raül es va posar a caminar; ja gairebé era a casa. Només havia d'avançar dos portals, però ell no sabia comptar perquè encara no anava a l'escola. Així que es va acostar a una dona que anava passejant el seu gos, i li va preguntar:

Raül: Perdoni, pot dir-me a quin número he d'anar? Som al número dos i he de avançar dos portals per arribar a casa.

Dona 2: Hola! M'agradaria molt ajudar-te, però jo no sé comptar ni sumar perquè els meus pares tenien molt pocs diners i des de molt petita vaig haver de treballar. Però segur que algú que vagi a l'escola cada dia podria ajudar-te... Oi, nenes i nens?

Intervenció del grup

Dona 2: Gràcies! Llavors és el número 4, ja gairebé has arribat.

Raül va anar corrent fins al número 4... i per fi havia arribat a casa! Estava molt cansat, però havia après tantes coses aquell dia... i, a més, per fi va descobrir què era això que li faltava... Sabeu què li faltava a Raül? Li faltava anar a l'escola!

És important deixar un espai per a la intervenció del grup quan s'indica. Si no respon per iniciativa pròpia caldrà animar-lo a fer-ho, sobretot el grup de 3 anys. Cada educador/a pot adaptar les preguntes al nivell de coneixements del seu grup. A continuació suggerim algunes adaptacions:

1 La primera pregunta està relacionada amb la competència lectora:

3 anys: una vocal.

4 anys: una paraula curta que reconeguim, per exemple “sol”

5 anys: la paraula “carrer” i una paraula que reconeguim.

2 La segona pregunta està relacionada amb el desenvolupament de la lateralitat.

3 La tercera pregunta es refereix a la competència matemàtica:

3 anys: números de l'1 al 5

4 anys: números de l'1 al 9

5 anys: números de l'1 al 20

Per acabar, els nens i les nenes faran, de manera individual, un dibuix que representi allò que més els agrada o que creuen que és més important de l'escola.

Si es considera oportú, pot elevar-se la dificultat per al grup de 5 anys, establint com a requisit que han de representar el que més els ha agradat de tot el que han après des que van al col·legi (en lloc de coses materials, com les joguines, el pati, els amics...).

Les produccions es penjaran en un mural de classe o als passadissos, sota el títol **“Per a què serveix l'escola”**.

Avaluació

Després de la representació, el grup es col·locarà en posició d'assemblea per mantenir un debat sobre la història representada.

La persona dinamitzadora farà una sèrie de preguntes sobre els aspectes més rellevants de la història per comprovar que el grup ha comprès el seu significat i aclarir els dubtes i els conceptes que no hagin quedat clars. És important incidir en la comprensió de les preguntes fetes pels diferents personatges i en com el fet d'aprendre coses ha ajudat el personatge principal a resoldre el seu problema.

Es tracta de propiciar la reflexió sobre la importància d'adquirir coneixements per créixer amb seguretat en el món que ens envolta i sobre el fet que anar a l'escola és imprescindible per poder tenir accés a aquests coneixements. Per exemple:

Preguntes

- Què li passa a Raül al principi de la història? Per què es perd?
- Amb quines persones es troba Raül pel camí?
- Què li pregunta Raül a l'home que està sota l'ombra d'un arbre? Què li diu l'home? Per què no sap llegir? Què passava al seu país?
- Què li pregunta Raül a la dona que ven castanyes? Què li contesta ella? Per què no sap quina és la dreta i quina és l'esquerra? Què passava al seu país?

- Què li pregunta Raül a la dona que passeja el seu gos? Què li diu ella? Per què no sap respondre la pregunta? Què li passava a la seva família?
- Sabíeu que hi ha llocs on els nens i les nenes no poden anar a l'escola? Què us sembla això? Podrien haver ajudat Raül les persones amb les quals es trobava si haguessin anat a l'escola? Llavors, és important anar a l'escola? Per què?

Activitat 2

Diferents camins. Gymkana

Durada

A partir de 40 minuts, depenent del nombre de grups (20-30 minuts per gimkana; 15 minuts d'avaluació).

Materials

Cordes, blocs, bancs, cartolines, retoladors o altres pintures, globus, roba (imprescindible impermeable o paraigües), joguines (que representin menjar), mural fet en l'activitat anterior.

Espai

Aula psicomotricitat o pati.

Desenvolupament

L'activitat està basada en el format de gimkana. Per dur-la a terme, s'haurà de disposar a l'aula de psicomotricitat (o en qualsevol espai gran i buit) el circuit que es descriu a continuació:

Esmorzar: Es recomana preparar una taula amb estovalles i joguines que representin plats, forquilles, menjar, beguda... Cada equip portarà l'esmorzar que consideri adient. Si limitem la quantitat de menjar i els/les primers/es agafen molt menjar és possible que els/les últims/es es quedin sense res. Si això passa l'educador/a haurà de debatre amb el grup el que ha passat per incidir sobre la importància de compartir.

Roba: La persona dinamitzadora pot preparar un armari o bagul amb roba (hi ha d'haver obligatòriament un impermeable o paraigües). Si volem dinamitzar el joc podem fer que els/les participants hagin de vestir-se. Depenent de la seva edat, això suposarà més o menys dificultat; per complicar-ho al nivell de 5 anys, podem posar com a condició que es vesteixin els uns/les unes als/a les altres.

Banc: Es representarà el caixer d'un banc i s'utilitzaran bitllets i monedes de joguina.

Muntanya: Amb blocs es pot construir una escala a manera de muntanya que les/els participants hauran d'escalar (caminant i en ruc) o passar-hi per sota (amb autobús i cotxe).

Pluja: Quan els/les nens/es arribin a aquest punt l'educador/a els/les asseurà en cercle i entre tots/es recrearan el so d'una tempesta (amb les mans i altres sons produïts per ells/es mateixos/es). L'acció en aquesta casella estarà influïda pel que ha passat en el lloc de "Roba".

Bosc: L'educador/a representarà un bosc com cregui convenient. Es recomana utilitzar globus a manera d'arbres (que surin).

Riu: Es pot representar amb cordes o cintes sobre el sòl. Es posarà un banc que farà de pont, que només podran creuar els/les que van a peu o en ruc, els/les que van en autobús i cotxe l'envoltaran agafant una dreuera que els/les porti directament als llibres.

Desert: Es pot delimitar una zona amb catifes, matalassos, paper continu o altres materials. En aquesta zona hi farem un laberint que els equips hauran de recórrer. En un punt del laberint hi haurà una serp, l'equip que es trobi amb ella serà mossegat i haurà d'anar a l'hospital.

Llibres: L'educador/a prepararà una prestatgeria o un lloc de llibres. L'acció en aquest lloc dependrà del que hagi passat en el lloc del "Banc".

Parada obligatòria: Es pot representar de qualsevol manera, tot i que es recomana utilitzar un senyal de

STOP. L'acció en aquesta casella depèn del que ha passat a la casella de "Esmorzar".

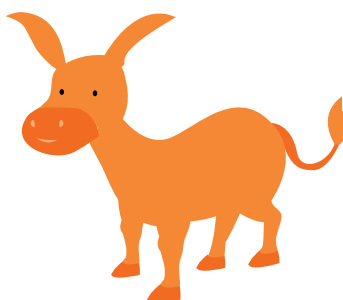
Arribada: Escola representada pel mural fet pel grup a l'activitat 1.

Cadascun dels punts serà un lloc o una casella que els/les educadors/es poden repartir per l'espai i decorar al seu gust. Es poden afegir o modificar els punts descrits.

Abans de començar el joc es dividirà el grup per equips, que poden adaptar-se depenent del nombre de nenes i nens, tot i que es recomana formar equips de 3 ó 4 components per a major control. **Els personatges seran:**

Nen/a (a peu)

Ruc

Bus escolar

Cotxe

La persona dinamitzadora explica als nens i a les nenes que cada personatge té unes condicions diferents durant el joc. Per exemple, els/les que tinguin el personatge del ruc perdran un torn en arribar a la muntanya, i els/les que tinguin el de la nena perdran dos torns, perquè, si anéssim en ruc, trigariem més que en cotxe, i, caminant, trigariem molt més.

No cal explicar totes les condicions des del principi, la persona dinamitzadora serà l'encarregada d'anar explicant durant el joc. Les **regles per a cada personatge**, en funció de la casella en què caiguin, són les següents:

Esmorzar: (tots els personatges) només els que treguin un nombre parell podran esmorzar.

Roba: (tots els personatges) només els que treguin un número de l'1 al 3 tindran roba adequada.

Banc: (tots els personatges) només els que treguin un nombre del 3 al 6 poden treure diners del banc. A cada equip se li donarà la mateixa quantitat de diners que el nombre que ha tret el dau.

Muntanya:

* Nen/a: perden 2 torns perquè han d'escalar la muntanya.

* Ruc: perden 1 torn perquè han d'escalar la muntanya.

* Cotxe i autobús: repton per un túnel, no perden torns.

Pluja:

* Nen/a i ruc: perden dos torns perquè han de refugiar-se de la pluja, llevat que portin impermeable o paraigües (del punt de "Roba")

* Cotxe i autobús: perden un torn pel trànsit i els embussos.

Bosc: (tots els personatges) els que treguin un nombre senar es perden al bosc.

Riu: només el poden utilitzar els equips que vagin caminant o en ruc.

* Nen/a i ruc: creuen el pont.

* Cotxe i autobús: han d'envoltar el riu, agafen una

dreuera i se salten la casella de desert per anar directament als llibres.

Desert:

* Nen/a i ruc: fan un laberint. Els/les que siguin mossegats per la serp tornaran a començar.

* Cotxe i autobús: no passen pel desert.

Llibres: podran comprar o no llibres depenent dels diners obtinguts al "Banc".

Parada obligatòria: si no han esmorzat al principi del joc han d'esperar un torn perquè s'han quedat sense forces.

Arribada: Escola.

Cada equip llançarà el dau una vegada. El que tregui el número més alt podrà triar personatge. El que tregui el segon número més alt triarà després, i així en ordre decreixent fins que tots hauran triat. Pot haver-hi dos equips de cada personatge si el nombre de participants així ho requereix.

En acabar l'activitat es poden comentar les **diferències entre els recorreguts malgrat que han tingut les mateixes condicions** (amb els daus entra en joc la sort).

Un cop repartides les fitxes es debatrà en gran grup qui hauria de començar. L'objectiu és que les **nenes i els nens mostrin empatia i arribin a un consens** per donar a aquells/es que triguin més (a peu i en ruc) algun avantatge. La persona dinamitzadora ha d'actuar de guia però no imposar un ordre concret.

El joc acabarà quan tots els equips hauran arribat a la meta, que serà el mural que hem fet a l'activitat anterior.

Avaluació

En acabar la partida tots els equips es reuniran per parlar sobre com s'han sentit en funció del personatge que els ha tocat.

Intentarem que compreguin que al món molts nens i moltes nenes tenen moltes dificultats per exercir el dret a l'educació. Es tracta de propiciar la reflexió sobre la importància d'adquirir coneixements per créixer segurs/es al món que ens envolta i que compreguin que anar a l'escola és imprescindible per poder tenir accés a aquests coneixements.

Es recolliran en una cartolina gran les aportacions que facin els nens i les nenes, que després es pot penjar a la classe.

Activitat 3

Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació

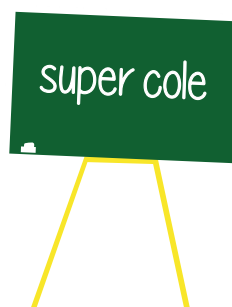

PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA

(6 a 8 anys)

Activitat 1

Escuts de força

Durada

40-45 minuts.

Materials

Foli DIN-A3 per a cada equip de 3 nens i nenes amb la distribució que s'explica al desenvolupament de l'activitat. Paper continu o cartolina gran per recollir els pensaments i les idees que al final es debateran. Retoladors. Cinta adhesiva de doble cara.

Objectius de l'activitat

Que els nens i les nenes compreguin que l'educació protegeix les persones i dota de força per enfrontar-se al món.

Desenvolupament

Distribuirem el grup en equips de 3 nenes/nens

Cada equip repartirà entre els seus membres 3 rols diferents, 3 encàrrecs que, individualment, s'assumiran per al bon desenvolupament de l'activitat.

1 Escriptor/a: Persona encarregada d'escriure les idees comunes de l'equip.

2 Animador/a: Persona encarregada de que els/les tres components de l'equip participin, que tots/es aportin idees i estiguin el més actius/ves possible durant l'activitat.

3 Portaveu: Persona encarregada de donar veu a l'equip, presentarà a la resta de la classe els resultats del que s'ha treballat en el seu equip. Podrà tenir ajuda dels/de les seus/ves companys/es.

A cada equip li donarem un foli DIN-3 amb aquesta organització.

L'educador o educadora explicarà que farem una reflexió en equips. Convé que cada vegada que es completi un dels

quadres ens aturem i es posi en comú per mitjà dels/de les portaveus el que s'hagi escrit per tal de: possibilitar l'avaluació i poder dirigir correctament les reflexions dels equips, oferint el major feedback possible per donar seguretat i poder guiar més la feina si el grup no està molt acostumat al treball cooperatiu.

L'objectiu de l'activitat és que **els nens i les nenes reflexionin sobre com l'educació els/les ha dotat de recursos que els/les protegeixen i ajuden a enfrontar-se al món** i sobre les mancances i la vulnerabilitat que

tenen les persones que no gaudeixen d'aquest dret, el dret a la educació.

Començaran repartint-se els rols a cada equip i després es posaran en comú perquè la resta de la classe sàpiga qui s'encarrega de què a cada equip.

En un primer moment completaran l'apartat **"Noms dels components"** i després faran una pluja d'idees buscant completar el quadre **"Els nostres aprenentatges"**.

Noms dels/de les components de l'equip	

ELS NOSTRES APRENTATGES	
Què sabeu gràcies a l'educació que us han donat, tant a casa com a l'escola?	Per a què serveix cadascun d'aquests aprenentatges?

A la columna de l'esquerra aniran escrivint tot allò que saben fer gràcies a l'educació que han rebut i estan rebent tant a casa com al col·legi. Se'ls pot guiar al principi amb exemples com: nedar, anar en bici, sumar, llegir...

Un cop completada aquesta columna -se'ls poden oferir 2 ó 3 minuts- passarem a completar el costat de la dreta del mateix quadre, en el qual especificarem la finalitat o utilitat d'aquests aprenentatges al nostre dia a dia. Per exemple: nedar serveix per poder anar a la piscina, a la platja, no ofegar-se... Anar en bici per poder ser ciclista, anar a passeig amb amics... Sumar per poder fer la compra...

Un cop completat aquest treball, la reflexió es posarà en comú en el grup per mitjà dels/de les portaveus. La persona dinamitzadora pot anar recollint o escrivint algunes de les idees a la pissarra. Continuarem completant el tercer quadre **"Els nostres superpodere"**. Podem comentar que així com Superman té superpodere, La Dona Invisible també els té... el que aprenem, el que sabem, també ens fa tenir podere per enfrontar-nos al món. Llegir, nedar, sumar, anar en bicicleta... no són coses que qualsevol sap si no ha pogut aprendre-les; gràcies a elles podem fer moltes més coses. Un cop explicat, els demanarem que, en equips, escriguin aquells superpodere que creuen que tenen gràcies al que saben.

ELS NOSTRES SUPERPODERS	
Si cada aprenentatge que heu fet fos un escut o una capa que us protegeix de possibles atacs de l'exterior i us donés superpodere, quins superpodere tindríeu?	

Finalment, se'ls convida a que cada equip, i fins i tot cada persona dins de l'equip, es proposin nom de superheroï/ina tenint en compte el que saben i les característiques o els gustos de cadascun/a.

Posar en comú tot això.

SUPERHEROIS/INES

Segons aquests superpoders i la vostra personalitat, quins noms de superherois/ines us posaríeu?

Avaluació

Per acabar l'activitat s'obrirà un debat i una reflexió general sobre la situació en què estan aquelles persones, nens, nenes, a qui es nega el dret a aprendre, a poder convertir-se en superherois/ines:

- En quina situació es troben? Quantes coses de les que hem parlat avui no poden fer? Per què passa això?
- Què podem fer nosaltres amb els nostres superpoders per solucionar aquesta injustícia?

Es convida a que la persona dinamitzadora vagi recollint i resumint en paraules clau el que el grup comenti i vagi escrivint-ho en una cartolina perquè quedi enregistrat i que serveixi de record en altres moments.

Activitat 2

És just?

Durada
30-40 minuts.

Materials
Boles de paper. Cadascuna portarà escrit un assoliment futur referit a la vida. Hi ha d'haver el màxim nombre de boles possible perquè cada infant en pugui agafar més de dues. Cordes per lligar els peus a la meitat dels nens i de les nenes del grup.

Objectius de l'activitat

Que els nens i les nenes compreguin que el dret a l'educació fa possible tenir accés a més oportunitats en el futur i que injustament no tots els nens ni totes les nenes gaudeixen d'aquest dret.

Desenvolupament

L'educador o educadora prepararà amb anterioritat les boles de paper. Dins de cada bola hi haurà escrit un d'aquests èxits que es poden aconseguir gràcies a l'educació o a les oportunitats que es presentin en la vida.

Tenir una feina que t'agradi

Formar una família

Conseguir el carnet de conduir

Comprar una casa

Llum

Aigua

Salut

Tenir la nevera plena

Medicines

Llegir llibres

Viatjar

Poder tenir cura de la família

...(Es poden incloure totes les idees que es cregui oportú)

La idea és que, a l'atzar, es divideix el grup en 2 equips, els/les que tenen dret a l'educació i els/les que no. A les persones que no tenen dret a l'educació els lligarem els peus amb una corda per limitar els seus moviments.

Es distribuïran les boles de paper per tota l'aula; donat un senyal, les nenes i els nens aniran a buscar i agafar el major nombre de boles possible. S'insistirà a no fer servir violència per agafar-les. Un cop recollides totes es passarà a fer una assemblea amb tot el grup junt.

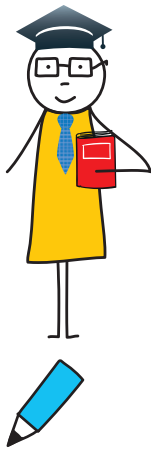
Primer es veurà qui són els/les que més boles han aconseguit i si coincideix amb que són els/les que tenien els peus lligats o no. Després d'això es passarà a veure què han aconseguit per al seu futur.

Es convidarà a reflexionar i comentar l'estratègia que cadascú ha utilitzat per aconseguir millor resultat, tenint en compte les circumstàncies personals.

Reflexionar sobre si cadascun/a ha aprofitat al màxim la seva situació.

Avaluació

Finalment reflexionarem sobre si és justa una situació així i demanarem si coneixen casos que estiguin patint una situació semblant.

Activitat 3

Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació

SEGON CICLE DE PRIMÀRIA

(9 a 10 anys)

Activitat 1

Còmics

Durada

50 minuts.

Materials

Folis o cartolines, pintures o retoladors, cinta adhesiva.

Objectius de l'activitat

- 1 Comprendre que per poder exercir el dret a l'educació no n'hi ha prou amb anar a l'escola.
- 2 Desenvolupar l'empatia i la capacitat de posar-se al lloc d'una altra persona.

Desenvolupament

Totes les nenes i els nens del món tenen dret a l'educació, però no sempre es pot exercir aquest dret d'una manera digna. Per fer-ho cal que es donin algunes condicions:

Que el professorat estigui ben format i tingui un salari just

Que les nenes també puguin anar a escola

Que els nens i les nenes amb alguna discapacitat comptin amb les condicions i el recolzament necessaris per exercir el seu dret a l'educació en igualtat de condicions

Que l'escola compti amb la infraestructura i l'equipament adequats

Viure en una zona lliure de conflictes

Dividim el grup en equips de 4-5 persones, repartim les següents situacions entre elles i **els demanem que dibuixin un còmic:**

Viviu en una zona de conflicte i gairebé no podeu anar a l'escola perquè pràcticament tots els dies hi ha atacs i teniu por de sortir al carrer.

La vostra escola és un edifici senzill. Té l'equipament necessari, encara que modest, per fer classe, però no té aigua corrent.

Sou una nena que viu en un lloc on tradicionalment les noies no van al col·legi perquè es considera que no és necessari per a elles. Després de mesos intentant convèncer el vostre pare amb l'ajuda de la mestra, avui és el vostre primer dia de classe.

Viviu en un país en què les zones rurals estan molt aïllades i no tenen els mateixos serveis que les urbanes.

La vostra escola de vegades no té docents i són les mares i els pares les/els que es fan càrrec de fer classe, però hi ha moltes coses que no saben.

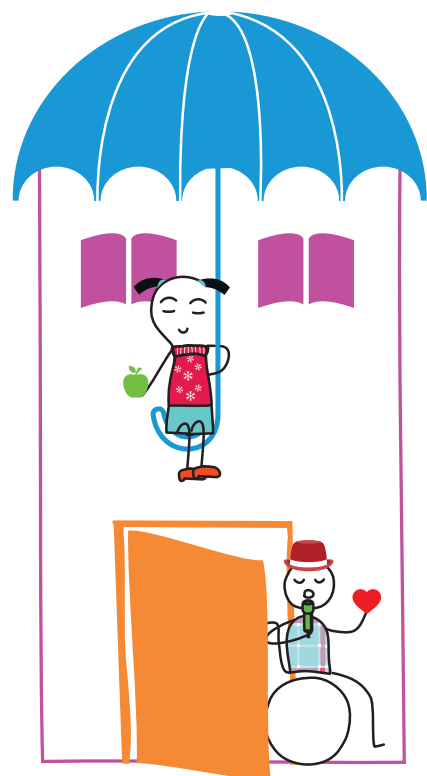
Sou un/a nen/a amb una capacitat auditiva gairebé nul·la a les dues orelles i amb dificultats en la parla i no teniu cap persona de suport. La professora intenta ajudar-te com pot, però moltes vegades no sap com fer-ho i també ha d'ocupar-se de la resta de la classe.

Per això notes que no aprens tant com els/les altres i sents que no és just.

Quan acabi de dibuixar, cada grup exposa el seu còmic a la resta de la classe i el va enganxant a la paret de l'aula. Posteriorment es pregunta a la classe si se'ls ocorren més traves que impedeixin un bon exercici del dret a l'educació i se'ls anima a fer nous còmics sobre elles i adjuntar-los als ja exposats.

Avaluació

Demanarem als nens i a les nenes que vulguin fer-ho que comparteixin amb la resta del grup allò que més els ha agradat de l'activitat i allò que han après.

Activitat 2

La meva escola em protegeix

Durada

1 sessió d'1 hora.

Materials

Cartolines, retoladors.

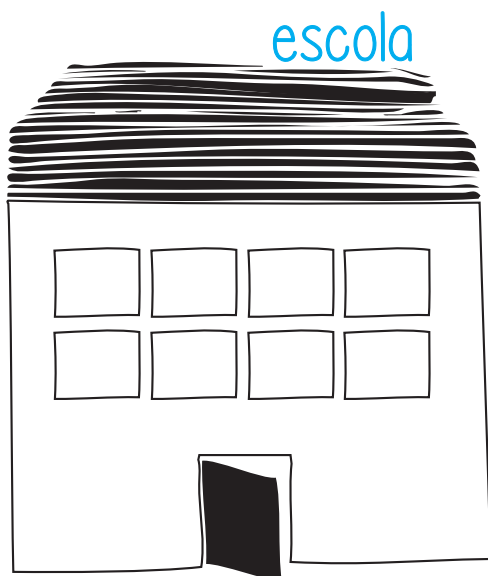

Objectius de l'activitat

Que els nens i les nenes compreguin que l'educació protegeix les persones i les dota de força per enfrontar-se al món.

Desenvolupament

Es fan grups de 4-5 persones. La persona dinamitzadora repartirà a cada grup una cartolina i material per escriure i els plantejarà la següent pregunta:

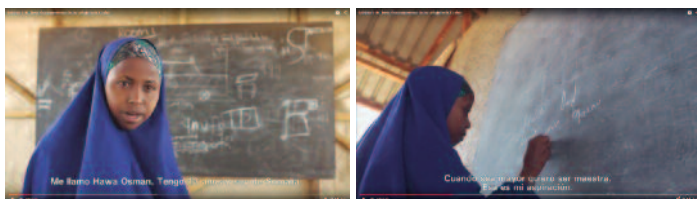

Què representa per a vosaltres l'escola?
(Penseu en coses positives i alegres)

Hauran de plasmar-ho a la cartolina dibuixant imatges i escrivint les paraules que haurà decidit el seu grup. Quan el grup acabi la tasca tots posaran en comú el que hauran fet, valent-se d'un/a portaveu.

L'educador/a dibuixarà un edifici gran a la pissarra i a cada finestra de l'edifici els/les portaveus escriuran les paraules positives escollides.

Com creus que l'educació ens protegeix?

Sugerim veure el testimoni
La historia de Hawa: vida y esperanzas de una refugiada de 13 años.

<http://creaonlaura.blogspot.com.es/2013/01/la-historia-de-hawa-vida-y-esperanzas.html>

Avaluació

Per acabar s'estableix un debat sobre el tema:

- Saps que tot això que heu dit forma part dels drets de la infància?
- Al món hi ha molts nens i moltes nenes que no poden anar a l'escola per problemes econòmics, culturals o per la seva discapacitat. Què en penseu? Per què creieu que aquests són drets de la infància? Com seria la vostra vida sense algun d'ells? (Es pot posar un exemple per facilitar la reflexió).

Es recullen totes les opinions i els arguments a la pissarra.

Activitat 3

Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació

TERCER CICLE DE PRIMÀRIA

(11 a 12 anys)

Activitat 1

Investigant a l'escola

Duració

4 hores: 2 sessions de 2 hores.

Materials

Quaderns, bolígrafs, paperògraf, retolador, adhesius de punts.

Objectius de l'activitat

- 1 Analitzar a la nostra realitat la importància d'una educació de qualitat.
- 2 Treballar en grup la recerca de propostes per millorar les condicions de vida.
- 3 Fomentar la participació ciutadana.

Desenvolupament

Formem grups de 3-4 persones per fer equips d'investigació. L'objectiu és fer una anàlisi del nostre entorn o centre educatiu: què en pensen els nens i les nenes?, el professorat i les famílies?, com utilitzem els espais?, quines activitats hi fem?, etc.

Per a això cada grup haurà de pensar **quins temes considera més importants** (per exemple, l'ús dels espais comuns: als patis, als passadissos, a la biblioteca; el nivell de participació de nens i nenes en les decisions que els afecten, les activitats extraescolars...). A partir d'aquests temes, cada equip ha d'elaborar un qüestionari que ens faciliti informació sobre els mateixos.

Cada equip haurà de fer les preguntes del qüestionari a diferents persones (incloent les seves companyes i els seus companys, les famílies i el professorat) i després treurà conclusions.

Sobre el pati: algunes preguntes a manera de exemple:

- Què es fa al pati? Qui l'utilitza?
- Com es reparteixen les activitats? Veus diferències?

- És fàcil utilitzar-lo? Creus que totes les persones se senten amb el mateix dret d'utilitzar-lo?

- Se t'ocorren idees perquè tothom el pugui utilitzar?

És important que el qüestionari inclogui preguntes per mostrar la realitat que es viu al centre i altres on es preguntí per possibles alternatives.

Cada grup posarà en comú les seves conclusions i les posarà en relació amb la importància del dret a l'educació.

Un cop exposats tots els treballs de tots els grups, aquests hauran de posar-se d'acord per dur a terme una proposta que pugui millorar alguna de les deficiències que s'han identificat i planificar la manera d'aplicar-la.

Avaluació

A part dels debats generats pels problemes i per les qüestions detectades en els qüestionaris, podem incloure altres preguntes per al debat, per exemple:

- Tenim costum d'analitzar la nostra realitat i pensar alternatives?
- Sabem que tenim drets i que hem d'exigir que es compleixin? Hem descobert necessitats en què no havíem pensat? Hem descobert alguna cosa positiva a la qual abans no haguéssim donat valor?

Activitat 2

Defensores i defensors de l'educació

Durada

4 hores: 2 sessions de 2 hores.

Materials

Etiquetes adhesives per fer adhesius de campanya, fulls grans de paper o cartolines per fer cartells, fulls A4 per fer pamflets (de colors, opcional), cinta adhesiva, cola, retoladors de colors i llapis, tisores, diaris, revistes, pamflets i qualsevol altre material imprès, com fotografies.

Objectius de l'activitat

- 1 Analitzar en la nostra realitat la importància d'una educació de qualitat
- 2 Pensar col·lectivament en com millorar el nostre entorn.
- 3 Treballar en grup la recerca de propostes per millorar les condicions de vida.
- 4 Fomentar la participació ciutadana i la defensa dels drets.
- 5 Promoure la creativitat i la imaginació.

Desenvolupament

La dinàmica consisteix en que nois i noies **dissenyen una campanya de conscienciació sobre el dret i la defensa l'educació.**

Explicar a les noies i als nois que aquesta activitat tracta sobre el dret a l'educació, l'accés a aquest dret i, en particular, de com les escoles són llocs

segurs, on aprenem coneixements i aptituds per tenir una bona vida i on fem amigues i amics per compartir-la.

- 3 Preguntar a les noies i als nois què és el que ja saben sobre aquest tema i què és el que opinen sobre la cobertura que els mitjans de comunicació fan d'aquest tema. Es parla sobre el dret a l'educació? De què es parla? Qui són els seus protagonistes?
- 4 Fer una pluja d'idees sobre les característiques d'una **bona campanya publicitària**.
- 5 Dividir el grup en grups més petits, d'unes tres o quatre persones.
- 6 Dir a cada grup que han d'**imaginar que el grup és una ONG** (Organització No Governamental) i els donen la notícia que es tancaran algunes escoles i que nens i nenes quedaran sense escolaritzar.
- 7 Cada grup ha de dissenyar una campanya per **convèncer els/les seus/ves veïns/es, el barri, el municipi, les institucions, i altres organismes de que l'educació de qualitat és clau** i és necessari tenir bons col·legis per al desenvolupament de les persones, del barri, de la ciutat o del poble.
- 8 Primer haurien d'esbossar un perfil de proposta breu per a tota la campanya pensant en primera línia: **Per què cal defensar el dret a l'educació?**

9 Després haurien d'**elaborar una proposta** detallada on es treballi sobre:

- Un calendari d'activitats.
- Una llista d'activitats proposades (concerts, programes de televisió i ràdio, teatre de carrer, pamflets, etc.).
- Els llocs on es faran les activitats (col·legis, edificis públics, etc.).
- Nombre de persones necessàries.
- Mostres dels materials a utilitzar (adhesius, cartells, etc.).

10 Cal **que la proposta sigui clara i concisa**. Comenta als nois i a les noies que les propostes han d'explicar clarament els objectius que persegueixen i veure quins són els millors mitjans per assolir-los, i que és important convèncer de les seves propostes quan les exposen.

11 A la primera sessió es dedicarà la primera hora al debat sobre el dret a l'educació, la segona serà temps per a la **investigació**. A la segona sessió, amb els materials que tenen, que han pogut també portar de fora de l'aula, durant la primera hora elaboraran la campanya i la segona hora serà per exposar les campanyes.

12 Les campanyes es poden **difondre** a l'escola.

Avaluació

La dinàmica ofereix múltiples possibilitats per a la reflexió sobre el dret a l'educació.

Demana a cada grup que, per torns, comentin com s'han organitzat les tasques i com han treballat junts/es. Després es poden passar a debatre els assumptes relacionats amb l'educació, l'accés a una formació de qualitat, les escoles com a llocs segurs per al desenvolupament de les seves vides. Qui és el/la responsable d'aquesta situació? Què es pot fer i s'hauria de fer per educar les persones en els nostres drets? Són útils les campanyes com la que hem proposat? Per què? Què és el que fa que una campanya tingui èxit? Creus que les institucions que treballen en l'àmbit de la protecció dels drets, com les ONG, els sindicats, les agències de l'ONU o organitzacions que dirigeixen campanyes en defensa de l'educació, marquen alguna diferència?

Activitat 3

Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació

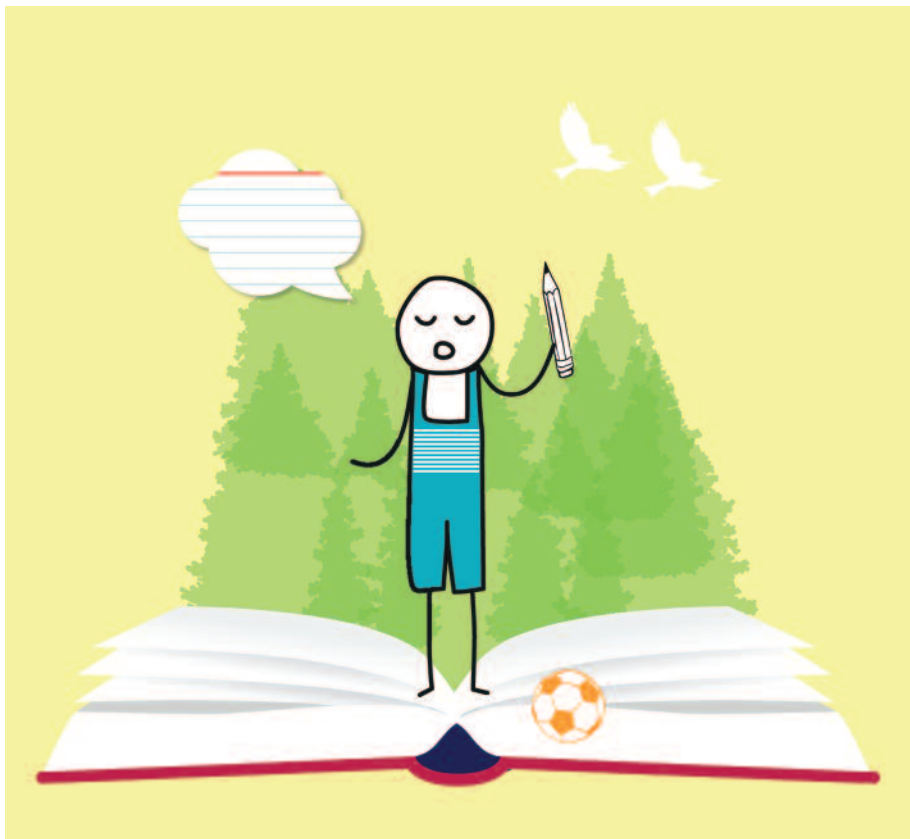

EDUCACIÓ NO FORMAL

(6 a 12 anys)

Activitat 1

Conte cooperatiu

Durada

1 hora ó 1 hora i mitja, en funció de la posada en comú, teatralitzada, etc.

Materials

Retoladors, bolis, folis, paper continu, cola per enganxar totes les parts de la història.

Objectius de l'activitat

- 1 Comprendre la importància del dret a l'educació per a tothom.
- 2 Conèixer situacions actuals del món en què es vulnera el dret a l'educació.
- 3 Reconèixer el paper de l'educació com a protecció de nens/es i adolescents, i en el seu desenvolupament com a persones.

Continguts

Conceptes: Dret a l'educació per a tots i totes, educació com a motor d'altres drets, treball en equip, accés, qualitat i equitat educativa.

Habilitats: Anàlisi de necessitats bàsiques, creativitat, aprendre a valorar les diferències, recopilació de dades, anàlisi d'informació.

Actituds: Sensibilitat davant la vulneració de drets, valoració del dret a l'educació com a instrument per tenir una vida digna, valors i actituds de solidaritat i compromís.

Desenvolupament

Es tracta d'elaborar un conte de forma col·laborativa per petits equips. Sobre la base d'unes pautes aniran descobrint la importància de l'educació.

De forma col·laborativa elaboraran un conte analitzant com a rerefons **la importància de l'educació per tots totes.**

Primer es dividiran formant petits grups i cada equip formularà una part de la història. Cada subgrup escriurà una part seguint pautes senzilles. Han d'**escriure no més de 20 línies** seguint les indicacions que els donin en cada cas, segons el grau de participació que tinguin en el conte. Recordar que no tanquin la història -excepte els/les últims/es participants-, ja que és un conte cooperatiu. Es poden incloure **dibuixos** i altres elements que donin riquesa i creativitat al relat.

Els/les primers/es han d'iniciar la història; aquesta és l'única part que tots els equips coneixeran: **pensar el personatge -real o fantàstic-** per al qual l'educació sigui important, situar-lo en un lloc: un país, una família, etc. i presentar algun personatge més.

Per als/a les segons/es incloure un nou personatge o membre de la seva família pot ser fantàstic. Per als/a les tercers/es canviem l'escenari inicial i **apareix l'escola**. Els/les quarts/es es veuen involucrats/des en un fet sorprenent. En funció del nombre d'equips participants (s'han de fer subgrups de màxim 4 nens i nenes perquè tothom hi pugui participar) s'inclouran més o menys fases del conte. Entre tots els equips hauran d'elaborar una història coherent.

Avaluació

Al final farem una petita reflexió amb els/les nens/es sobre la importància de l'educació de qualitat i la diferent situació que es viu en funció del país on un/a hagi nascut. Podem posar-nos a pell del nostre personatge:

- Com s'han sentit? Han participat?
- Els ha semblat interessant? Què han après?
- S'han divertit?
- Podrien donar-li un altre final al nostre conte?

L'últim equip ha de donar **un final coherent** a la nostra història.

Després es dedica un temps a la posada en comú i es farà una lectura continuada de cadascuna de les parts del conte. Es pot fer una representació del conte a manera d'obra de teatre o de lectura teatralitzada. Es poden enganxar tots els folis en ordre en un paper continu per tenir la història completa.

Adaptació: En funció de les edats (fins a 9 i de 9 a 12) farem una adaptació donant més o menys pautes, propostes de més dificultat o calat.

P. ex. incloure un/a nen/a de personatge principal procedent de determinat país, o en determinada circumstància: p.ex. nen/a soldat o que visqui en un context de conflicte o de catàstrofe natural, etc.

Activitat 2

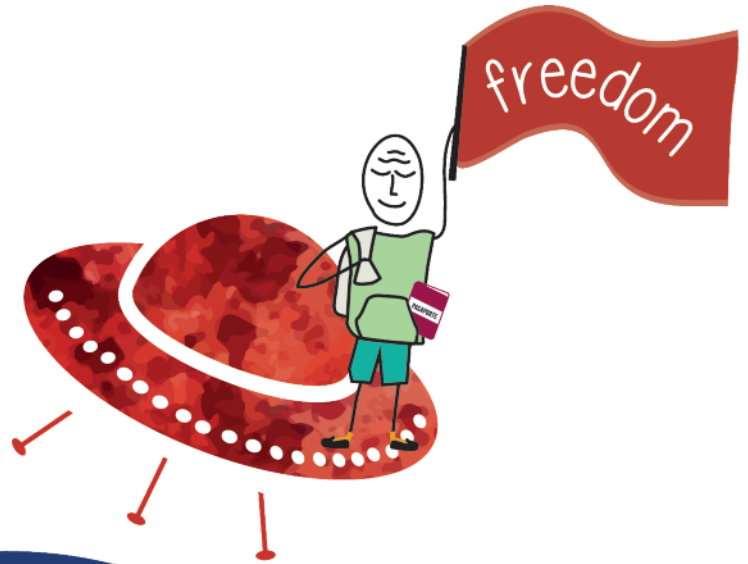

Gran joc:
Més lliures amb
l'educació !!!

Durada

Entre 1:30 i 2 hores

Materials

Retoladors gruixuts, pintura al tremp o pintures de dit, gots de plàstic, aigua, sorra, gibrells, paper continu, cadires, 1 baralla de cartes, còpies retallades del missatge en clau per lliurar a cada prova, tantes com equips hi hagi.

Objectius de l'activitat

- 1 Comprendre la importància del dret a l'educació i què representa per a tothom.
- 2 Conèixer situacions actuals al propi entorn i al món en què es vulnera el dret a l'educació de moltes persones i fer-se sensible a elles.
- 3 Desenvolupar actituds contràries a la violència, als estereotips i als prejudicis, reconeixent el valor de totes les persones, reconeixent les diferències com una cosa positiva.
- 4 Fomentar l'empatia cap a altres persones i nens i nenes com ells/es.

Continguts

Conceptes: Dret a l'educació per a tots i totes, educació com a motor d'altres drets, accés, qualitat i equitat educativa.

Habilitats: Desenvolupament d'actituds de diàleg, d'escolta i de negociació per arribar a acords, reflexió sobre els conceptes d'igualtat i de solidaritat, treball en equip, comprendre la realitat social en què es viu, cooperar, conviure i establir compromisos per contribuir a la seva millora.

Actituds: Participativa i de col·laboració entre els membres de l'equip, crítica cap a situacions de vulneració de drets, sensibilitat cap a situacions i persones que pateixen situacions de vulneració de drets, rebuig d'actituds i conductes violentes estereotipades o conduïdes per prejudicis.

Descripció

Ambientat com un gran joc per equips, aniran passant per diverses proves. En cadascuna d'elles es reflectirà la situació de nens i nenes en diferents parts del món, en diferents contextos d'emergència, en zones de conflicte, etc. i la seva realitat pel que fa a l'educació.

Desenvolupament

Per superar les diferents situacions hauran de realitzar la prova tenint com a fil conductor l'educació com a procés alliberador.

Adaptació 1: Des d'infantil fins a 8 anys.

Adaptació 2: Des de 9 fins a 12 anys.

Es comença el joc amb la divisió per equips de 5 ó 6 persones. Per fer els equips farem un petit joc donant a cada equip un nom de país; triarem tants països com equips necessitem: Sierra Leone, Pakistan... El número de grups ha de ser igual o menor al número de proves que hem fixat (4), perquè cap equip es quedi aturat. Cada equip començarà en una base fent la prova i passarà a la següent segons indicació del/de la monitor/a.

L'equip 1 comença a la base 1 (Sierra Leone, Àfrica: nens/es soldat), passarà a la base 2 (Pakistan, Àsia: educació de les nenes) i d'aquí a la 3.

L'equip 2 començarà a la base 2: Educació de les nenes, i passarà a la 3: zones en conflicte, i així successivament fins que cada equip passi per totes les proves.

A mesura que vagin superant les proves se'ls lliurarà una part del missatge en clau, que no podran desxifrar fins que hauran passat per totes les bases. Cada equip triarà un nom i una cançó que el representi, que aniran cantant entre prova i prova, movent-se tot l'equip junt, en forma de tren, units/des per les espalles.

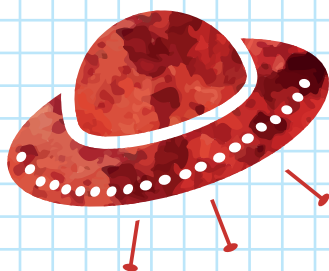
Hi haurà tants/es monitors/es com proves i un/a altre/a monitor/a, que controlarà per anar enviant cada grup a la prova següent que li correspon, ja que cada equip comença i acaba en una prova diferent. Com que pot

passar que alguns equips triguin més o menys temps a passar les diferents proves, es proposa que els/les monitors/es tinguin preparades danses o cançons per poder cobrir aquests temps d'espera.

Per començar el joc explicarem una breu història als/a les participants, segons el grup d'edat amb el qual treballem

A la *Fira dels Invents* de 2015 s'ha descobert la nau espacial teletransportadora que és capaç de viatjar ràpidament per tot el món. Des de la UNESCO han detectat que segueixen existint llocs que presenten obstacles perquè tots els nens i totes les nenes rebin una educació de qualitat que els ofereixi oportunitats per a desenvolupar-se com a persones.

Amb la nostra nau anirem viatjant veloçment fent diferents parades i passant proves que ajudin a apropar l'educació a tots els racons del nostre món fins que tots els nens i totes les nenes puguin continuar estudiant el temps més llarg possible. En superar cada prova rebreu una part d'un missatge en clau, que no es podrà desxifrar fins no passar per totes les bases.

NENS/ES SOLDAT

A molts països del món, a la cruel realitat de la guerra, es recluten nens i nenes perquè serveixin com a soldats.

Nens i nenes combaten a 17 països des dels 8 anys: Uganda, Sri Lanka, Myanmar, Sierra Leone, Colòmbia, l'Iraq, etc. Hi participen com a espies, sentinelles, vigilants, cuiners/es, portadors/es i, sovint, com a combatents al front de batalla. No poden anar a l'escola, se'ls separa de les seves famílies i viuen de forma esgotadora i violenta. Alguns/es han lluitat durant anys, molts/es mai han anat a l'escola i tots/es s'han vist forçats/des a veure i fer coses que cap nen/a hauria de viure.

Sierra Leone: Suluku com els/les seus/ves companys/es ha estat reclutat per ser més dòcil, més obedient i manipulable. Volem que Suluku i tots/es els/les seus/ves companys/es nens i nenes soldat abandonin les armes i allunyin la seva vida del conflicte. **Tots els nens i totes les nenes soldat també tenen somnis, necessiten jugar, aprendre, créixer com a nens i nenes que són.** I vosaltres? En paper continu dibuixareu amb un retolador núvols que recullin els somnis. Heu d'escriure el nom de nens i nenes soldat imaginaris/es i el somni que volen aconseguir de grans. També **dibuixareu núvols que, amb el vostre nom, reflecteixin el vostre somni.**

Què voleu ser de grans?

Adaptació 1: Els/les més petits/es poden reflectir els somnis amb dibuixos o mitjançant mímica perquè la resta de l'equip els endevini.

Farem la reflexió sobre la importància que té l'estudi, la formació, per assolir els somnis i aconseguir una professió.

Adaptació 2: A més de dibuixar els somnis, tant els propis com els dels nens i de les nenes soldat, els/les participants de més edat, escriuran en paper continu, a manera de "pluja d'idees", el que farien perquè els somnis dels/de les nens/es soldat no es veiessin truncats.

L'EDUCACIÓ DE LES NENES

© Salva Campillo/Ayuda en Acción

Pakistan té una de les majors poblacions del món sense escolaritzar (7,3 milions de nens i nenes l'any 2008) i gasta en armes set vegades més del que inverteix en les escoles primàries.

Quan les nenes compleixen certa edat abandonen l'escola per treballar i/o col·laborar en les tasques de la llar. Allà viuen les germanes Saima i Aysha.

Què faries si, com Saima i Aysha, no poguessis continuar anant a l'escola perquè has de treballar per ajudar la teva família? En aquesta prova entre tots/es hauran de...

Adaptació 1: Cadira a cadira. Dibuixarem en paper continu com a punt de partida la casa de Saima i Aysha i, en un altre punt, la seva escola, prou allunyades perquè es pugui establir un recorregut.

Pujats/des en cadires que aniran movent de forma consecutiva, aniran passant tots els membres de l'equip i, sense tocar a terra, cada equip haurà de

recórrer aquest camí, que porta de casa a l'escola.

Cada vegada que un/a participant puja a una cadira dirà allò bo que aprenem i vivim a l'escola i que aquestes nenes es perdran si, tot i ser nenes, han de deixar l'escola per treballar.

Adaptació 2: De forma cooperativa escriu una carta amb diferents raons per convèncer la família de Saima i Aysha perquè segueixin estudiant.

Cada persona del grup haurà d'escriure en un full una frase que serveixi d'argument sobre la importància d'assistir a l'escola. Un cop escrita, es doblega a manera de ventall i es passa a la següent persona.

EDUCACIÓ EN PAÏSOS EN CONFLICTE

© JRS

SÍRIA

Més de la meitat dels 58 milions de nens/es no escolaritzats/des viu en països afectats per conflictes.

“El sistema educatiu a Síria està trontollant per l'impacte de la violència (...). Síria s'enorgullia de la qualitat de les seves escoles. Ara està veient com tot el que havia assolit al llarg dels anys es perd ràpidament”. UNICEF Síria

Més de **1.500** escoles estan sent usades com a refugis per a desplaçats/des.

D'altra banda, a causa de la greu situació d'inseguretat, **molts pares i moltes mares es mostren ara reticents a enviar els seus fills i les seves filles a l'escola.**

“Ser a l'escola fa que molts/es nens/es se sentin segurs/es i protegits/des, i brinda als pares i a les mares esperances sobre el futur dels/de les seus/ves fills/es (...). Per això tants pares i i tantes mares senyalen l'educació com a màxima prioritat”.

Fàtima té 11 anys, viu a Idlib, la seva escola s'ha vist molt afectada pels bombardejos, com altres 2.400 escoles a tot el país.

Adaptació 1: Cada membre de l'equip pren una pintura de color i ha d'anar dibuixant sobre paper continu l'escola a la qual ens agradaria que assistís Fàtima. Hem de decorar els voltants amb pintura de dits i ornaments d'altres materials.

Adaptació 2: Ajudem Fàtima i els/les seus/ves companys/es a reconstruir la seva escola. Ens col·loquem en fila asseguts/des a terra i anem passant amb compte cossis amb sorra i aigua per formar la tova que reconstruirà l'escola de Fàtima. Ho farem amb gots de plàstic, sense que caigui el seu contingut. Posarem a l'inici i al final de la fila un gibrell, el de l'inici, ple, i el del final, buit per bolcar el contingut dels gots.

Repetir l'operació les vegades que sigui necessari. S'haurà acabat quan s'haurà passat tot el contingut dels cossis d'un costat a l'altre.

EDUCACIÓ EN CONTEXTOS D'EMERGÈNCIA

© Brian Sokol/ActionAid

TERRATRÈMOL NEPAL

A l'abril de 2015 el petit país del Nepal es va veure assolat per un fortíssim terratrèmol que ha provocat més de 7.000 morts/es i una gran destrucció d'habitatges i infraestructures.

Això va comportar una gran crisi humanitària que s'ha vist condicionada per la inaccessibilitat de moltes zones del país, incloent l'accés i l'assistència a les escoles.

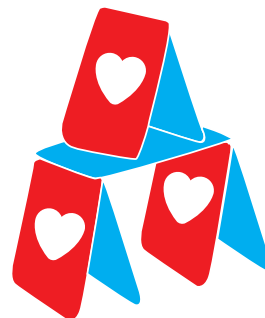
Quan s'esdevé una catàstrofe d'aquestes magnituds, un dels objectius principals de les autoritats és aconseguir tornar la normalitat a la població. Entre les qüestions fonamentals està **que els nens i les nenes puguin continuar amb la seva educació en el termini més breu possible.**

Rajiv (significa Flor de Lotus Blau) és un nen de 10 anys, viu en un llogaret pròxim a Katmandú. El terratrèmol va destruir la seva escola. Entre tots/es hem d'ajudar a reconstruir-la.

Adaptació 1: Es posa tot l'equip en cercle i anem construint l'escola "carta a carta", dividim la/les baralla/es perquè cada equip tingui entre 12 i 15 cartes. Han de passar-se una carta

(naip) de l'un/a a l'altre/a amb la boca tancada, aspirant fort sense que caigui. Quan haurà donat una volta al cercle, es posen les cartes a terra i es construeix una torre de cartes, així aconseguirem, entre totes les persones de l'equip, construir l'escola.

Adaptació 2: Igual que l'anterior, però han de construir la torre de naips de manera cooperativa, és a dir, cada carta ha de ser posada per al menys dues persones de l'equip. Mentre col·loquen la carta han de dir en veu alta un valor, una característica o la metodologia d'ensenyament que s'aplicarà a l'escola que estem construint.

El Gran Joc acabarà quan tots els equips hauran passat per les diferents bases, completant així totes les parts del missatge en clau i resolent-lo.

Per desxifrar el missatge en clau, que rebran en finalitzar cada prova, substituir cadascuna de les vocals pels símbols següents:

A

E

I

O

U

▲

●

◆

■

↑

Missatge en clau

Exemple Primera Prova:

●	n	L	▲	▲	C	T	↑	▲	L
◆	D	▲	D	m	▲	S	D	●	58
m	◆	L	L	■	n	●	S	D	●
n	◆	ñ	■	S	n	■	V	▲	n
▲	L	▲	●	S	C	↑	●	L	▲
L	▲	m	▲	Y	■	R	◆	▲	S
■	n	n	◆	ñ	▲	S			

Textos:

- 1
- "En l'actualitat més de 58 milions de nens/es no van a l'escola, la majoria són nenes".
- 2
- "21 països en desenvolupament gasten a l'any més en armes que en escoles".
- 3
- "Si es dediqués un 10% de la despesa militar a l'educació...".
- 4
- "... es podrien escolaritzar gairebé 10 milions més de nens/es".

Avaluació

Al final farem una petita reflexió amb els/les nens/es:

- Com s'han sentit? Han participat? ¿S'han divertit?
- S'han complert els objectius proposats? Els ha semblat interessant? Què han après?
- Han expressat les seves idees, els seus pensaments i sentiments sobre el dret a l'educació per a tots/es?

Activitat 3

Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació

Activitat de mobilització per a tots els nivells

Mobilitzem i sensibilitzem la comunitat educativa sobre el dret a l'educació

Objectius de l'activitat

- 1 Fomentar entre la comunitat educativa el compromís i la participació pel dret a l'educació.
- 2 Incidir en la importància de l'educació com a eina protectora en la vida de les persones. (Com a part final de l'itinerari de sensibilització que es treballa als centres educatius).

Descripció

- * S'ofereixen dues propostes diferents perquè cada centre educatiu pugui triar en funció de les seves necessitats i/o preferències.
- * Les propostes estan pensades per executar-se després d'haver treballat a l'aula els materials didàctics de la Campanya.
- * Aquestes propostes de mobilització es poden fer durant la Setmana Mundial per l'Educació (SAME) o bé en el moment adequat dins del programa de les activitats del centre.
- * Aquestes activitats de mobilització es focalitzen a l'entorn escolar. No obstant això, per a la SAME es proposarà una activitat de mobilització de carrer, que s'enviarà més endavant, a fi d'incidir socialment i moure la ciutadania perquè conegui i reclami el dret a l'educació.

Proposta I SOTA EL PARAIGÜES DE L'EDUCACIÓ

Cada grup tindrà un paraigua transparent. Se li explica a l'alumnat que l'educació a la vida de les persones és com un paraigua que ens protegeix.

- 1 Llegim un text sobre l'educació i la protecció.
- 2 Els/les alumnes pintaran amb retoladors indelebles al paraigua paraules i dibuixos que representin com l'educació ens serveix de protecció.
- 3 Obrim un espai de diàleg en què reflexionem al voltant de les següents preguntes:
  - Per què hem de contagiar als/a les nostres companys/es la lluita pel dret a l'educació?
  - Per què necessitem sumar forces/veus?

- 4 Elaborem un **lema sobre el dret a l'educació com a eina protectora**. Ha de ser motivador, que animi a altres a unir-se.
- 5 En un lloc a l'aire lliure es reuneixen tots els grups. Un grup llegeix el seu lema i després obre el seu paraigua.

Si resulta complicat trobar o utilitzar paraigües de veritat, es pot fer un paraigua gran en paper continu.

Proposta 2 LA FIRA DE L'EDUCACIÓ

L'educació és un element clau que té una gran influència en diferents àmbits del desenvolupament, per la qual cosa garantir una educació de qualitat per a tothom és imprescindible per aconseguir un món més just i protegir milions de persones que viuen en la pobresa, en contextos de conflictes i emergències.

La proposta implica fer una fira amb diferents estands i proves lúdico-festives que ajudin a sensibilitzar la comunitat educativa sobre la importància d'aquest dret.

Proposem 17 estands, cada un dels quals basat en un dels objectius de desenvolupament sostenible. Organitzarem l'alumnat en grups (com a mínim 4, com a màxim 30). **Cada grup s'ha d'encarregar de:**

- 1 Conèixer la temàtica del seu stand.
- 2 Preparar un cartell per al lloc amb el nom de l'stand.
- 3 Preparar la prova/les proves corresponents.

Desenvolupament

* Es donarà un temps (20 minuts) a cada grup per preparar el seu stand de la fira.

* El grup organitzarà uns torns per atendre l'stand -una o dues persones en seran responsables- i la resta pot anar a participar en les altres proves.

STANDS

1 Eradicar la pobresa

REpte : Fer caure les tres ampolles

Es posaran en l'stand tres ampolles plenes de sorra. Cadascuna tindrà escrit el següent missatge:

- L'1% de la població acumula el 50% de la riquesa.
- Les zones amb més mancances en educació estan més empobrides.
- El 70% de la població viu en països on la desigualtat ha crescut.

Posar fi a la fam, aconseguir la seguretat alimentària i una millor nutrició, i promoure l'agricultura sostenible

REpte: Ser el/la més ràpid/a a menjar la poma.

Lligarem una corda entre dos pals o dos arbres. A la corda hi penjarem tres pomes amb un cordill. Per fer la prova haurà d'haver-hi tres participants. Se situaran els i les participants cadascun/a a sota de la seva poma amb els ulls embenats. A la veu de "ja" de la persona encarregada de la prova començaran a menjar la poma. Un cop passats 10 segons, la veu cridarà "Educació", i els/les participants es podran treure la bena per seguir amb la prova. (Això s'haurà explicat abans).

Garantir una vida saludable i promoure el benestar per a tots i totes per a totes les edats.

REpte: Inserir tres cercols en tres bitlles.

Es preparen 5 bitlles, que podem personalitzar pintant-les (estil matriusques). També tindrem diversos cercols fets amb cartró, que portaran escrits els següents missatges:

- Educació per prevenir malalties.
- Personal sanitari ben format.
- Accés a medicaments i vacunes.
- Sensibilitzar per disminuir els accidents de trànsit.
- Educació per prevenir el consum de substàncies nocives.

Garantir una educació de qualitat inclusiva i equitativa, i promoure les oportunitats d'aprenentatge permanent per a tots i totes.

REpte: Resoldre el *Memory* amb menys de 5 errors

Aquest estand prepararà un *Memory*. Han d'elaborar 8 parells de targetes, que tindran un títol i estaran decorades amb dibuixos: De cada parella una targeta il·lustrarà l'objectiu aconseguit i l'altra, una situació en la qual no s'està gaudint d'aquest dret.

- Ensenyament primari per a tots i totes.
- Ensenyament secundari per a tots i totes.
- Igualtat de nens i nenes en l'accés a l'educació.
- Educació inclusiva.
- Educació de qualitat.
- Bona formació docent.
- Educació per a una ciutadania global.
- Adquirir capacitats per a la vida.

Aconseguir la igualtat entre els gèneres i donar poder a totes les dones i nenes.

REpte: Arribar el/la primer/a en una cursa de sacs.

L'equip que prepara aquesta prova ha d'elaborar, a més del seu estand, un cartell que digui "Igualtat entre homes i dones". En cada sac dibuixaran la bandera d'un país. Aquest cartell el situaran a certa distància de l'estand. Per posar en marxa la prova caldran almenys dos/dues participants. Entre ells/es faran una cursa de sacs per veure quin país arriba abans a "la igualtat entre homes i dones".

Garantir la disponibilitat i la gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a tots i totes.

REpte: Traslladar l'aigua.

A la prova hi haurà una galleda plena d'aigua i una gerra, separades a una distància de 8 metres. La missió de la persona que hi participa és omplir la gerra d'aigua en un minut. Per fer-ho omplirà un got de plàstic a la galleda, el portarà subjectant-lo amb la boca i, sense tocar el got amb les mans, haurà de buidar-lo a la gerra. Podrà repetir l'operació tantes vegades com sigui possible en el termini d'un minut.

Si un cop acabat el minut no ha omplert la gerra, tindrà dret a un bonus: dos gots d'aigua directament a la gerra si contesta la següent pregunta: "Digues una cosa en la qual l'educació contribueixi a la millora de l'accés i de la gestió sostenible de l'aigua".

Assegurar l'accés a energies assequibles, fiables, sostenibles i modernes per a tots i totes.

REpte: Aconseguir que la pilota de tennis de taula recorri un camí marcat arribant a la seva meta.

Per organitzar aquesta prova l'equip encarregat haurà de preparar un recorregut amb llaunes plenes de sorra disposades en parelles; la persona que participi a la prova haurà de portar una pilota de tennis de taula fins al final del recorregut, passant la pilota entre les parelles de llaunes. Per aconseguir que avanci la pilota utilitzarà l'energia eòlica: un tub de cartró a través del qual bufarà per desplaçar la pilota.

Fomentar el creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible, l'ocupació plena i productiva, i el treball decent per a tots/es.

REpte: Aconseguir situar les persones en les àrees d'ocupació.

Es prepararà un mural (que més tard s'enganxarà sobre un porexpan) que contindrà tres dibuixos que representin cadascun dels sectors econòmics, deixant espais en blanc al mural.

- Sector primari: (una granja, un hort...)
- Sector secundari: (una fàbrica, una obra...)
- Sector terciari: (un restaurant, un teatre...)
- Sector quaternari: (un laboratori, una escola...)

Després, amb l'ajuda d'un company o companya, la persona que hi participi es tancarà els ulls amb una bena i haurà d'enganxar 4 ninots al mural, un en cadascun dels sectors.

Desenvolupar infraestructures resilients, promoure la industrialització inclusiva i sostenible, i fomentar la innovació.

REpte: Resoldre el llistat d'ítems a investigar.

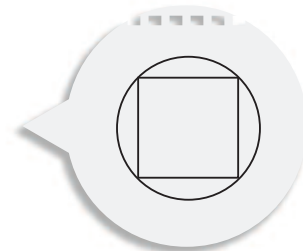
Per aconseguir aquest objectiu de desenvolupament s'ha posat com a indicador incrementar les persones emprades en tasques d'investigació. La investigació és fonamental per construir coneixement. Per preparar la prova, l'equip elaborarà un llistat de 10 coses a investigar (nombre de finestres de l'edifici, nom del professor o de la professora més jove...). Prepararan diverses còpies del llistat -o si es vol, models diferents- perquè puguin participar simultàniament diverses persones a la prova. A la prova se li lliurarà a qui hi participi el llistat d'ítems per investigar, que s'ha de resoldre en menys de deu minuts.

Reduir les desigualtats entre països i dins d'ells.

REPTE: Igualar un cercle amb un patró donat.

L'equip que prepara disposarà de cercles de cartolina de mida gran. En un foli dibuixaran el patró d'un quadrat que càpiga dins del cercle. La prova consistirà a reduir la desigualtat entre el cercle i la figura del patró. Disposaran al seu torn d'una ajuda, "L'educació", que serà una regla, l'eina que els ajudi a igualar les figures.

Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilients i sostenibles.

REPTE: Construir una torre de naips.

La prova consisteix a construir, en un sol intent, una torre de naips que tingui quatre altures, posar a sobre un ninot tipus "Pin i Posa" i que agunti durant tres segons.

Garantir les pautes de consum i de producció sostenibles

REPTE: Completar el recorregut sense que caigui l'aliment

"La FAO calcula que cada any es perden i malgasten al voltant d'un 30% de cereals; un 40-50% de tubercles, fruites i hortalisses; un 20% de llavors oleaginoses, carn i productes lactis; i un 35% de peix²".

El grup determinarà un recorregut per fer la prova; han de jugar dos/dues participants. La prova consistirà a transportar una mandarina en una cullera subjecta amb la boca sense que caigui i arribar en primer lloc al final del recorregut.

Prendre mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.

REPTE: Muntar el puzle.

El grup responsable de l'estand prepara almenys dues imatges, de mida dinA4, que representin el canvi climàtic, les enganxarà en una cartolina i tallarà cada imatge en vint trossos. La persona que hi participi haurà de muntar el puzle en un minut. Si no aconsegueix acabar-lo, li donaran 30 segons extres si diu una manera com l'educació afavoreix la cura del medi ambient.

Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, mars i recursos marins per aconseguir el desenvolupament sostenible.

REPTE: Netejar l'aigua.

Per preparar aquesta prova l'equip comptarà amb un gibrell gran ple d'aigua i una làmina de suro. A la làmina de suro hauran de dibuixar objectes o substàncies que contaminen el mar, pintar-los amb retoladors indelebles i retallar-los. Hi posarem un clau de ganxo/escàrpia o similar. Després la persona que hi participi disposarà d'una canya amb un ganxo lligat al fil (una altra clau de ganxo/escàrpia) amb la que haurà de pescar en un minut tots els elements que estan contaminant el mar.

² <http://elpais.com/especiales/2015/planeta-futuro/objetivos-desarrollo-sostenible/consumo/#content>

Protegir, restaurar i promoure la utilització sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar de manera sostenible els boscos, combatre la desertificació i aturar i revertir la degradació de la terra, i frenar la pèrdua de diversitat biològica.

REPTE: Encistellar cinc llavors.

En aquesta prova es disposarà de cinc testos i 10 ossos de préssec nets. A més, l'equip responsable prepararà en cartolina cinc arbres.

La persona que hi participi haurà d'encistellar almenys cinc dels deu ossos. Quan encistelli en un test, la persona responsable de l'estand posarà al test l'arbre que han elaborat amb cartolina, fent més evident el símil amb la reforestació.

Promoure societats pacífiques i inclusives per al desenvolupament sostenible, facilitar l'accés a la justícia per a tots/es i crear institucions eficaces, responsables i inclusives a tots els nivells.

REPTE: Fer explotar tres globus.

En un panell de porexpan s'enganxaran amb cinta adhesiva cinc globus. En cada un d'ells anirà escrita amb retolador permanent una forma de violència amb la qual volem acabar per aconseguir societats més justes i pacífiques. La persona que participi a la prova ha de fer explotar amb un dard almenys tres dels cinc globus en un total de cinc intents.

Exemples dels globus:

- Guerra
- Tortura
- Explotació
- Abusos sexuals
- Corrupció

Enfortir els mitjans d'execució i revifar l'aliança mundial per al desenvolupament sostenible.

REPTE: Aconseguir totes les lletres i símbols de 0,7%.

En arribar a la prova, se li explicarà a la persona participant que hi ha una reivindicació de la societat civil perquè els governs destinin el 0,7% del PIB a ajuda al desenvolupament. En aquests moments només 5 països estan complint aquest compromís, situant-se la mitjana en el 0,3³

La persona que participi a la prova haurà de treure d'un gibrell d'aigua amb farina, amb la boca, quatre gomes d'esborrar on s'hauran pintat amb retolador:

- 0
- ,
- 7
- %

³ <http://elpais.com/especiales/2015/planeta-futuro/objetivos-desarrollo-sostenible/alianzas/#content>

QÜESTIONARI D'AVALUACIÓ

per a alumnat d'educació
infantil i primària

Respon cadascuna de les preguntes. Tria la
resposta que correspongui a la teva opinió i
acoloreix el quadre corresponent.

	Verd Sé molt sobre el tema/ Ho faig molt bé	Groc Sé alguna cosa sobre el tema/ Ho faig bé	Vermell Necessito ajuda sobre el tema per respondre
Sé què és el dret a l'educació i què són els objectius de Corea			
Conec alguns dels obstacles que hi ha en alguns països per accedir a l'educació			
Entenc que l'educació ajuda les persones a sortir de la pobresa			
He buscat i llegit informació sobre el dret a l'educació als països del Sud			
He participat a debats sobre el dret a l'educació			
He expressat les meves idees sobre com l'educació ens protegeix			
Crec que puc parlar en nom dels nens i de les nenes que no van a l'escola o que estan en situacions de desprotecció			
Em sento còmode/a plantejant als/a les representants polítics/ques els temes que són importants per a mi			

Entra a www.cme-espana.org i

- * Registra la teva participació a la SAME
- * Completa l'avaluació dels materials didàctics
- * Segueix la CME Espanya a les xarxes socials

https://twitter.com/CME_es

Campaña Mundial por la Educación España

Campaña Mundial per l'**EDUCACIÓ**
www.cme-espana.org

L'ESCOLA EM PROTEGEIX

Agraïments

Helena Juanes, Espe Tejedor, Álvaro González, Iratxe Mentxaka, Estibaliz Zuriarrain Cabañas, Miren Haizea, Miguela Álvarez, Ángela Caballero i Miguel Rodríguez García.

La Coalició Espanyola de la Campaña Mundial per l'Educació està integrada per:

Organitzacions que participen a la SAME a nivell estatal:

Entitats membres de la CME a Catalunya:

Amb el suport de:

